Врз основа на член 4 став 6 од Законот за заштита на укажувачи ("Службен весник на Република Македонија" број 196/15) и Правилникот за насоките за донесување на внатрешни акти за заштитеното внатрешно пријавување во правното лице во приватниот сектор ("Службен весник на Република Македонија" број 46/16), а согласно чл.44, став 1, точка 3 од Статутот на Цементарница Усје АД Скопје (во понатамошниот текст: Друштвото), на ден 19.05.2017 година, Одборот на директори го донесе следниот

ì

ПРАВИЛНИК
за заштитено внатрешно пријавување 5р. 02-554/2
19.05 2047 год.

Член 1

Со овој правилник се уредува начинот и постапката за заштитено внатрешно пријавување во Друштвото, правата на укажувачите, начинот на однесување и постапување во Друштвото во врска со прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и преземање на мерки за обезбедување на заштита на личните и други податоци кои се однесуваат на укажувачи и на пријави од укажувачи, како и правата и обврските на назначеното Овластено лице за прием на пријави од укажувачи (во натамошниот текст-Овластено лице).

Член 2

Заштитено внатрешно пријавување претставува откривање на информации на Овластеното лице внатре во Друштвото за каде има разумно сомневање или сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

Под поимот јавен интерес се подразбира заштита на основните слободи и права на човекот и граѓанинот, спречување на ризици за здравјето, одбрана и безбедност, заштита на животната средина и на природата, заштита на сопственоста и на слободата на пазарот и претприемаштвото, владеење на правото и спречување на криминалот и корупцијата.

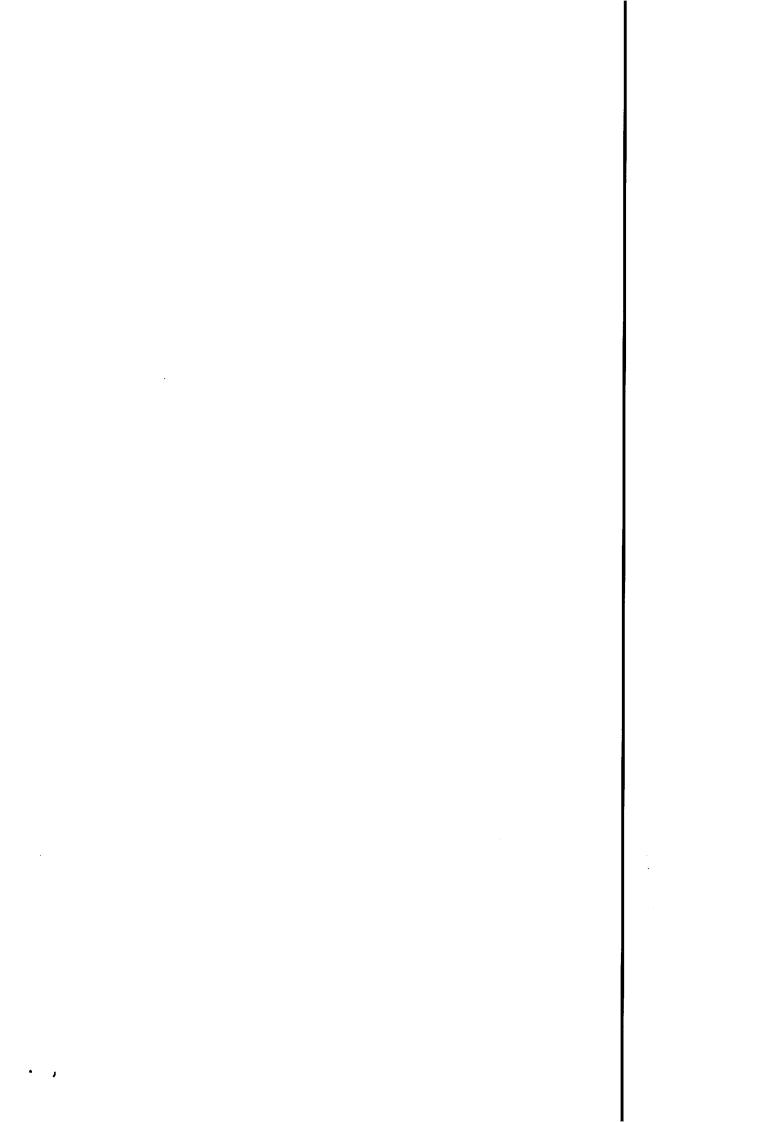
Укажувач е лице кое со добра намера врши заштитено пријавување во Друштвото и со разумно сомневање во вистинитоста на информациите во содржината на пријавата во времето на пријавувањето. Лица кои можат да се јават во својство на укажувачи во Друштвото се:

- лице кое има засновано работен однос на неопределено или определено време во Друштвото;
- кандидат за вработување, кандидат за волонтер или практикант во Друштвото;
- лице кое е или било волонтер или практикант во Друштвото;
- лице кое по било кој основ е или било ангажирано за извршување на работа од Друштвото;
- лице кои по било кој основ е или било во деловен однос или друг однос на соработка со Друштвото;
- лице кое користи или користело услуги во Друштвото.

Укажувачот не е должен да ја докажува добрата намера и вистинитоста на пријавувањето од ставот 1 на овој член.

Член 3

Друштвото му гарантира на укажувачот анонимност и доверливост до степен и до момент до кои тој тоа го бара, како и заштита на правата од работен однос и други права од било каков вид на повреда или штетно дејствие или опасност од настапување на штетни дејствија заради извршено пријавување.

Правото на анонимност на укажувачот може да се ограничи со судска одлука за која без одлагање се известува укажувачот.

Друштвото се обврзува да ги заштити од штетните последици на укажувањето и блиските лица на укажувачот и лицата кои ќе сторат веројатно дека оној кој е пријавен може да се сомнева дека извршиле пријавување против него.

Под поимот блиско лице се подразбираат брачниот и вонбрачниот другар, роднините по крв во права линија, роднините во странична линија заклучно до трет степен, како и роднините по сватовство заклучно до втор степен, посвоеник и посвоител и друго лице кое заштитеното лице го смета за блиско лице и за кое се бара да биде заштитено согласно со одредбите од членовите 8 и 9 од Законот за заштита на укажувачи (во понатамошниот текст: 33У).

Член 4

Органот на управување во Друштвото го назначува Овластено лице од редот на вработените со завршено високо образование во областа на правните, безбедносните или економски науки, кое има работно искуство во извршување должности во доверливост и работа со странки.

За Овластено лице се назначува Живка Ивановска, Самостоен правен референт во Правната служба на Друштвото .

Член 5

Органот на управување во Друштвото на Овластеното лице му обезбедува независност и непреченост во работата.

Заради обезбедување тајност и заштита на личните и други податоци кои Овластеното лице ги прима и обработува од страна укажувачот, Друштвото, согласно прописите за заштита на личните податоци, обезбедува и применува соодветни технички и организациски мерки за заштита на податоците од случајно или незаконско нивно уништување, или нивно случајно губење, преправање, неовластено откривање или пристап, особено кога обработката вклучува пренос на податоци преку мрежа и заштита од какви било незаконски облици на обработка.

Друштвото на Овластеното лице му обезбедува:

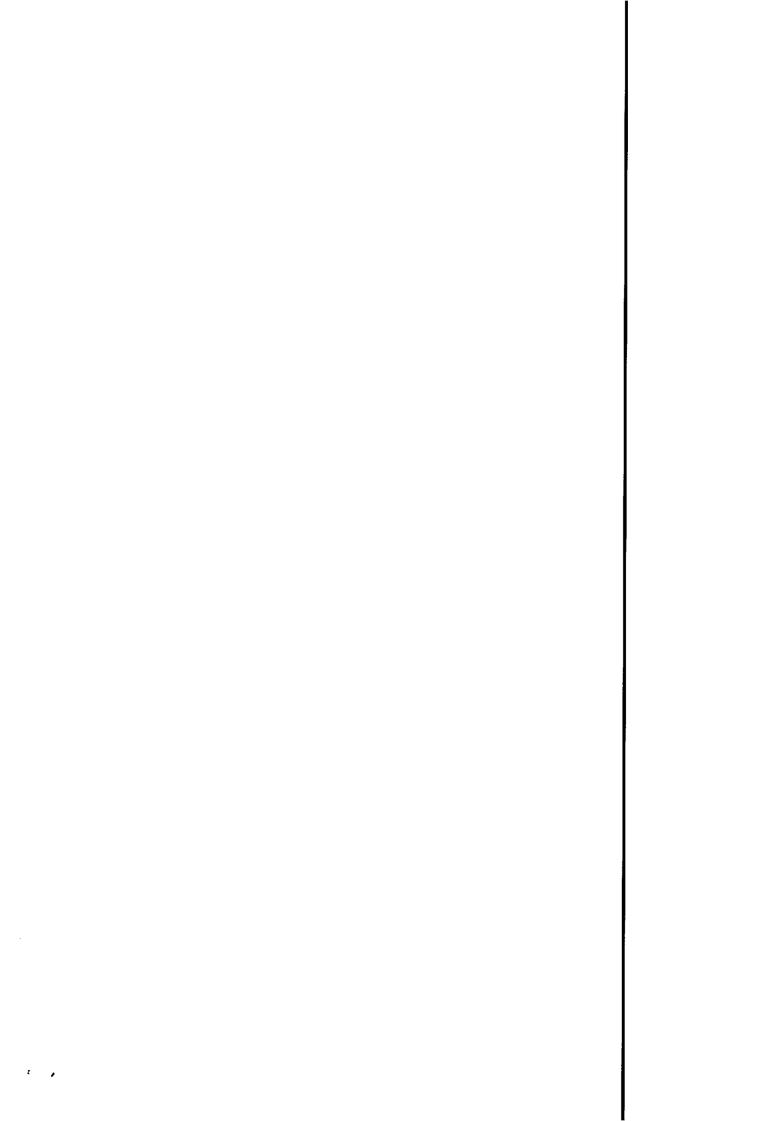
- простор за работа соодветен за прием на странки;
- посебен компјутер обезбеден со единствено корисничко име и лозинка креирана од овластеното лице и позната само нему, со интернет конекција и посебно електронско сандаче за електронска пошта обезбедено со единствено корисничко име и лозинка креирана од овластеното лице и позната само нему;
- посебен приемен штембил;
- посебен деловодник;

3

- посебно поштенско сандаче;
- посебна телефонска линија;
- документарен ормар за обезбедено чување на примените пријави, записниците, примените и создадените документи и други материјали во врска со заштитеното внатрешно пријавување, посебниот деловодник и приемниот штембил;
- друга опрема за примена на техничките и организациски мерки за заштита на личните и други податоци кои се однесуваат на укажувачи и на пријави, а предвид прописите за заштита на личните податоци.

Член 6

Овластеното лице врши прием на пријави доставени директно до него од укажувач заради заштитено внатрешно пријавување согласно закон (во натамошниот текст: пријава), во писмена форма доставени лично или преку посебно обележани

поштенски сандачиња во жолта боја лоцирани во кругот на Друштвото или електронско сандаче или усно на записник.

Заведувањето на примените пријави овластеното лице го врши со ставање посебен примен штембил и евидентирање во посебниот деловодник.

Член 7

Доколку пријавата е добиена усно или оставена во посебно обележаните поштенски сандачиња, Овластеното лице составува записник во кој се содржани следните податоци:

- а) податоци за укажувачот (доколку е познат):
 - име и презиме,
 - категорија на лице кое согласно 33У може да се јави во својство на укажувач,
 - барање од укажувачот да остане доверлив и степенот до кој тоа го бара;
- б) податоци за лицето против кој укажувачот пријавува;
- в) опис на казниво или друго незаконито и недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес;
- г) податоци за извршено односно неизвршено заштитено внатрешно пријавување;
- д) предложени од укажувачот начин и форма на комуникација помеѓу овластеното лице и укажувачот;
- ѓ) прилози;
- е) датум и место на прием на пријавата.

Податоците од усната пријава во содржината на записникот се потврдува со потписи на укажувачот и Овластеното лице.

Записникот од став 1 на овој член се заведува како примена пријава.

Член 8

Доколку пријавата е доставена во електронска форма, Овластеното лице го печати записот и го заведува како примена пријава или го чува во електронска форма доколку печатењето на прилозите е неекономично.

Член 9

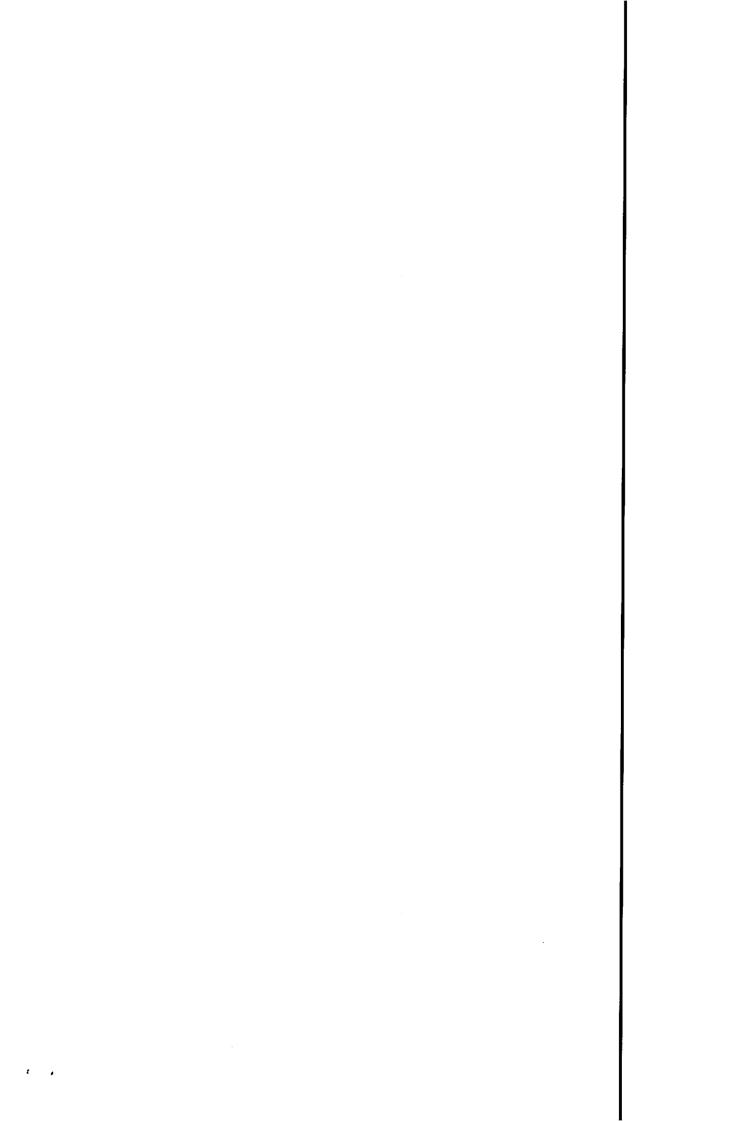
Овластеното лице е должно:

- да постапува во согласност со овој Правилник и 33У;
- да ги заштитат личните податоци на укажувачот, односно податоците кои можат да го откријат идентитетот на укажувачот кој бара да биде анонимен или пријавува доверливо, согласно со прописите за заштита на личните податоци;
- да го информира укажувачот кој е познат за преземените мерки во врска со пријавата без одлагање, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата.

Овластеното лице го известува укажувачот дека неговиот идентитет нема да биде откриен, освен кога тоа ќе биде побарано со судска одлука или доколку без откривање на идентитетот не би било можно да се постапува пред надлежните органи до кои ќе биде истото проследено по потреба, но дека за таквото барање ќе го извести пред откривањето на идентитетот.

Член 10

Овластено лице е должно по приемот, без одлагање да изврши проценка на содржината на пријавата за да утврди дали истата е логична и разумна, дали претставува пријава од укажувач согласно ЗЗУ, како и дали пријавата содржи доволно елементи за да биде проследена за натамошно постапување.

Во вршењето на проценката од ставот 1 на овој член Овластеното лице може да побара дополнителни информации од укажувачот, како и информации од други лица, а при тоа да внимава на заштитата на идентитетот на укажувачот.

По извршување на проценката од ставот (1) на овој член Овластеното лице донесува заклучоци за понатамошно постапување по пријавата и преземање на соодветни мерки за заштита на укажувачот или на нему блиско лице.

За наводите од содржината на пријавата од став 1 на овој член и заклучоците од став 3 на овој член Овластеното лице без одлагање го известува органот на управување во Друштвото.

По исклучок, доколку Овластеното лице во вршењето на проценката од овој член констатира дека наводите од содржината на пријавата непосредно или посредно се насочени против органот на управување во Друштвото, пријавата ја проследува до надлежната институција/орган согласно закон.

Член 11

Овластеното лице е должно без одлагање на барање на укажувачот да му даде известување за текот на постапката, за преземените дејствија во врска со пријавата и преземените мерки за заштита, да му овозможи увид во документацијата, како и да му овозможи да присуствува при преземање на одредени активности.

Информацијата до укажувачот Овластеното лице ја проследува лично на укажувачот и при тоа го информира за преземените мерки во врска со пријавата.

Член 12

Овластеното лице е должно доколку пријавата содржи наводи кои непосредно или посредно се насочени против органот на управување во Друштвото да го упати укажувачот на заштитено надворешно пријавување, односно заштитено јавно пријавување.

Овластеното лице ќе го упати укажувачот на надворешно пријавување и кога, без сопствена вина, е спречено веднаш без одлагање да презема мерки во врска со пријавата и за отстранување на штетните последици по укажувачот или по негово блиско лице согласно 33У и овој правилник.

Доколку укажувачот пријави казниво дело со кое се повредува или загрозува животот на укажувачот и нему блиско лице, здравјето на луѓето, безбедноста, животната средина, штети од големи размери, односно ако постои непосредна опасност од уништување на докази, овластеното лице ќе го упати на заштитено јавно пријавување.

Член 13

По завршување на постапката, Овластеното лице составува извештај за исходот на постапката, за превземените и предложени мерки за отстранување на противправните дејствија по пријавата и на штетните последици по укажувачот настанато во врска со внатрешното пријавување. Извештајот се чува во согласност со член 5 од овој Правилник.

Член 14

Злоупотреба на пријавување на укажувачот е свесно пријавување невистинита информација за физичко лице или за Друштвото со цел предизвикување на штетни последици за истите.

Злоупотреба на пријавување на укажувачот е и доколку со должно внимание и совесно не проверил дали се точни и веродостојни информациите кои ги доставил во пријавата.

Злоупотребата на пријавувањето на укажувачот поради која настанале штетни последици за физичкото лице или за Друштвото, против кои е насочена пријавата

претставува основ за утврдување на одговорност за укажувачот согласно законските прописи.

Член 15

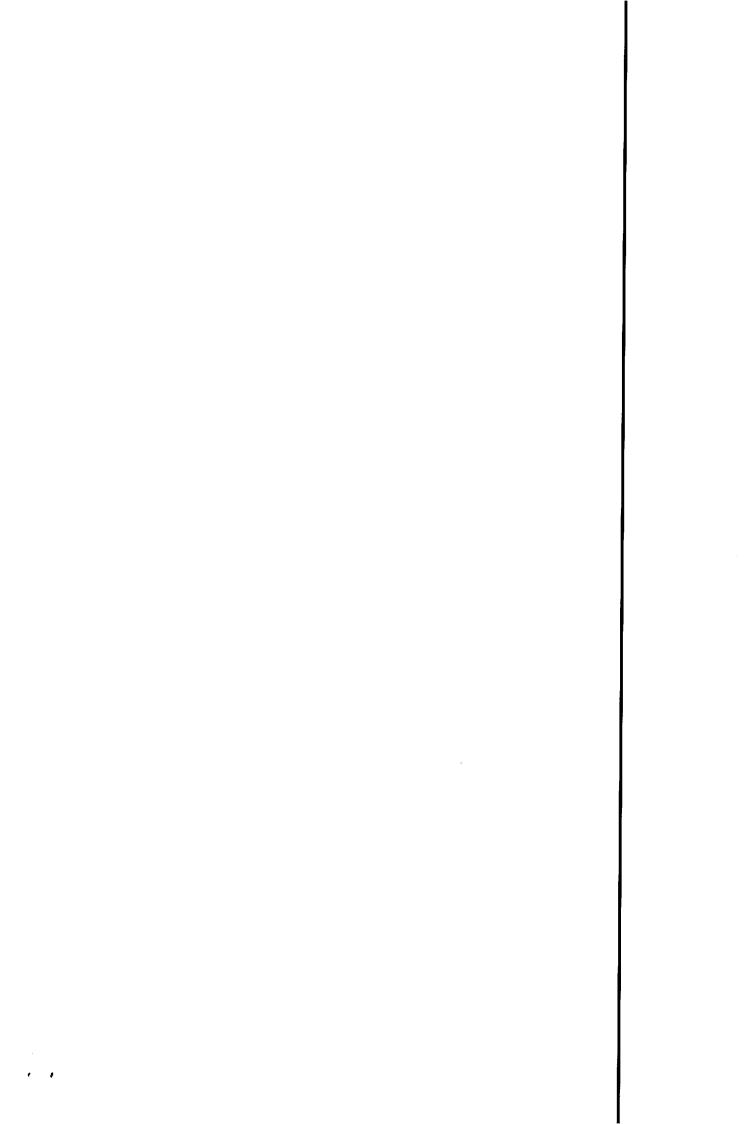
Овој Правилник стапува во сила и започнува да важи сметано од денот на неговото донесување.

Правилникот ќе биде објавен на огласна табла на Друштвото и на веб страната на Друштвото.

Одбор на директори,

Претседател

Константинос Дердемезис

Based on article 4 paragraph 6 of the Law on whistleblower's protection ("Official gazette of the Republic of Macedonia" number 196/15) and the Rulebook on the guidelines for adoption of internal acts for protected internal reporting in the legal entity within the private sector ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" number 46/16), and in accordance with article 44, paragraph 1 item 3 of the Statute of Cementarnica USJE AD Skopj (hereinafter: the Company), on 19.05.2017, the Board of directors adopted the following

RULEBOOK for internal protected reporting

Цементарница "УСЈЕ"АД
Бр. 02 - 554/2
/9. 05 2007 год.
СКОПЈЕ

Article 1

This rulebook regulates the manner and the procedure for internal protected reporting in the Company, the whistleblower's rights, the manner of behavior and acting in the Company in relation to the receipt of whistleblower's reports, selection and processing of the data from the reports and undertaking measures for securing the protection of the personal and other data which refer to the whistleblowers and reports from whistleblowers, as well as the rights and obligations of the appointed Authorized person for receipt of whistleblower's reports (hereinafter as: the Authorized person).

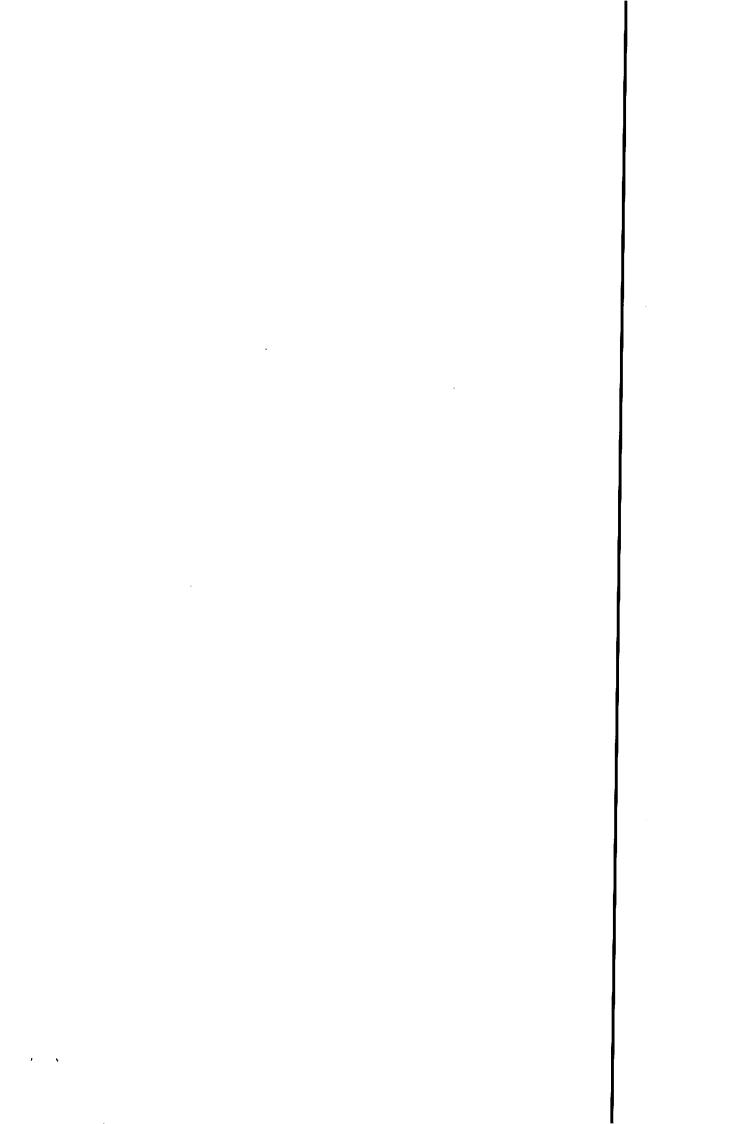
Article 2

Protected internal reporting represents disclosure of information to the Authorized person within the Company where there is reasonable doubt or knowledge that a punishable or other unlawful or prohibited action, with which the public interest has been violated or jeopardized, has been committed, is being committed or is likely to be committed.

The term public interest represents the protection of the basic human and citizen's freedoms and rights, prevention of the risks to the health, defense and safety, protection of the environment and nature, protection of the property and the freedom of the market and the entrepreneurship, rule of law, and prevention of crime and corruption.

A whistleblower is a person who in good faith performs protected reporting in the Company and with reasonable doubt in the truthfulness of the information in the report at the time of reporting. The following persons shall have the status of whistleblowers in the Company:

- a person who is employed for an indefinite period or definite period of time at Company;
- a job candidate, a volunteer or trainee candidate at the Company;
- a person who is or has been a volunteer or a trainee at the Company;

- a person who is or has been engaged by the Company under any basis for performance of job;
- a person who has or used to have a business relation or another form of collaboration with the Company;
- a person who uses or has used services of the Company.

The whistleblower is not obliged to prove the good faith and truthfulness of the reporting from paragraph 1 of this article.

Article 3

The Company guarantees the whistleblower anonymity and confidentiality to the extent and up to the moment he/she requires so, as well as protection of the labor rights and other rights from any type of violation or harmful activity or danger from occurrence of harmful activities due to the performed reporting.

The right to anonymity of the whistleblower may be limited with a court order for which the whistleblowers shall be notified immediately.

The Company obliges to protect from the harmful consequences of the whistle blowing the close persons of the whistleblower and the persons who render it probable that the reported person may suspect that they have filed a report against him/her.

The term close person shall mean a spouse or non-marital partner, blood relatives in the direct line, relatives in the indirect line up to the third degree, as well as relatives by marriage up to the second degree, an adoptee and adopter, and another person that the protected person considers to be a close person and for whom it is requested to be protected in accordance with the provisions of Articles 8 and 9 of this Law on whistleblower's protection (hereinafter as: LWP).

Article 4

The managing body of the Company shall appoint the Authorized person from the employees with higher education in the areas of law, security or economic, and who have had experience in performing confidential duties and working with people.

Zivka Ivanovska, Independent Legal Officer in the Legal section of the Company, is hereby appointed as the Authorized person.

Article 5

The managing body of the Company shall enable independence and unobstructed working to the Authorized person.

For the purpose of provisioning secrecy and protection of the personal and other data which are received and processed by the Authorized person from the whistleblower, the Company, in accordance with the regulations for personal data

protection, shall procure and implement appropriate technical and organizational measures for their protection from incidental or unlawful destruction, or their incidental losing, modification, unauthorized disclosure or access, especially when the processing includes network data transfer and protection from any types of unlawful forms of processing.

The Company shall procure the Authorized person with:

- working space suitable for admitting people,
- separate computer secured with unique user name and password created by the Authorized person and known only to him/her, with internet connection and separate electronic address for electronic mail secured with unique user name and password created by the Authorized person and known only to him/her,
- separate stamp for receipt,
- separate archive book,
- separate postal boxes,
- separate telephone line,
- bookcase for secure keeping of the received reports, minutes, received and created documents and other materials in connection with the protected internal reporting, separate archive book and stamp for receipt,
- other equipment for implementation of the technical and organizations measures for protection of the personal and other data which refer to the whistleblowers and the applications in accordance with the regulations for personal data protection.

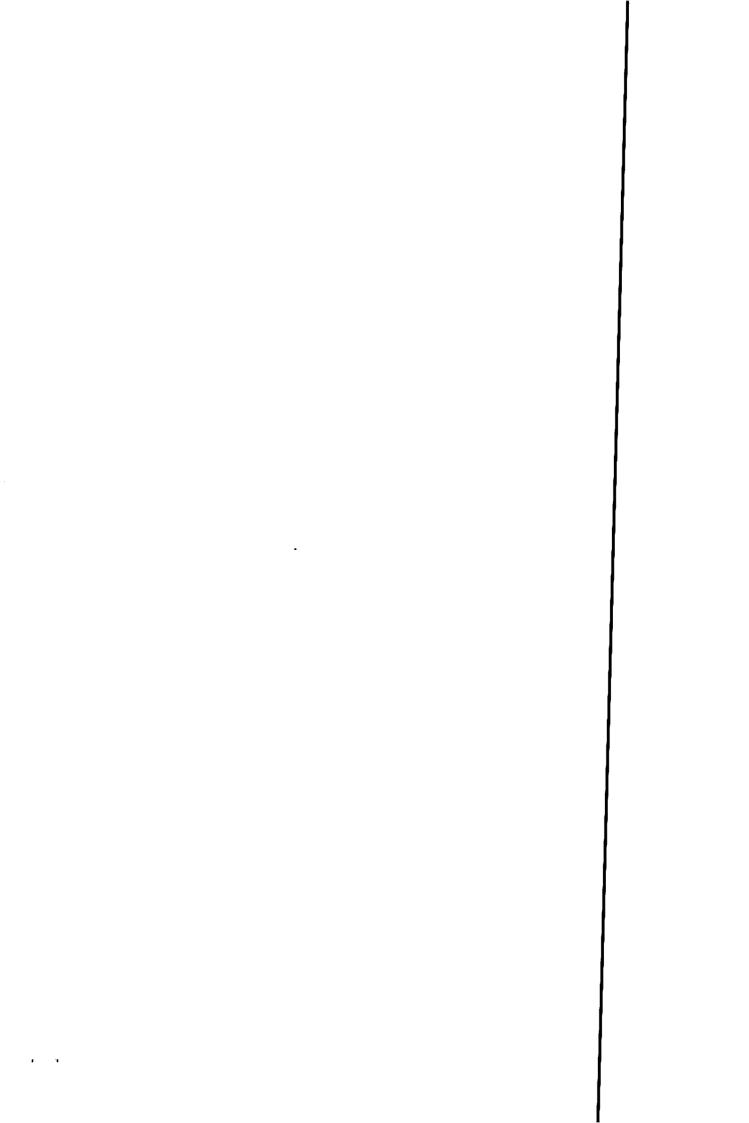
Article 6

The Authorized person shall receive the reports submitted directly to him/her from the whistleblower for the purpose of protected internal reporting in accordance with law (hereinafter: report), in written from delivered personally or through the specially marked postal boxes in yellow color in the Company's premises or electronic mail or orally read in minutes.

Article 7

If the report is received orally or provided in the specially marked postal boxes, the Authorized person shall prepare minutes that shall contain the following data:

- a) data for the whistleblower (if known):
 - name and surname,
 - category of the person who in accordance with the LWP may have a status of whistleblower,

- request of the whistleblower to remain confidential and the extent to which he/she whishes so:
- b) data for the person who is being reported by the whistleblower,
- c) description of the criminal or other unlawful or illegal activities with which the public interest is being violated or jeopardized,
- d) data for the performed i.e. non-performed protected internal reporting,
- e) proposed manner and form of communication by the whistleblower between the Authorized person and the whistleblower;
- f) enclosures,
- g) data and place of receipt of the report.

The data from the oral reporting recorded in the minutes shall be confirmed by the whistleblower and the Authorized person by affixing their signatures.

The minutes from paragraph 1 of this article shall be registered as received report.

Article 8

If the report is submitted in electronic form, the Authorized person shall print the record and register it as a received report or it shall keep it in electronic form provided that the printing of the enclosures is not economic.

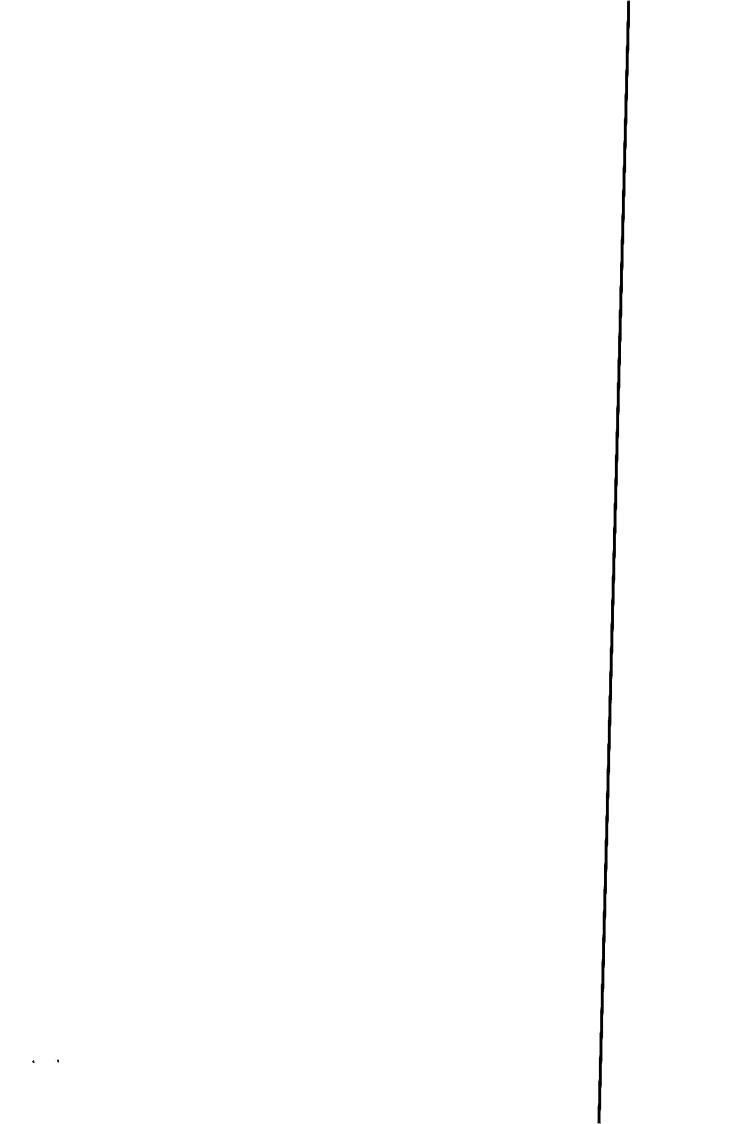
Article 9

The authorized person is obliged to:

- act in accordance with this Rulebook and LWP,
- protect the whistleblower's personal data, respectively the data which may disclose the whistleblower's identity who has requested to remain anonymous or makes a confidential reporting, in accordance with the personal data protection regulations,
- inform the known whistleblower for the undertaken measures in connection with the report without undue delay, and at the latest within 15 days as of the day of receipt of the report.

The Authorized person shall inform the whistleblower that his/hers identity shall not be disclosed, except in cases when it is requested with a court order or if the non-disclosure of the identity shall prevent the authorized bodies, to which the report has been forwarded for processing, to act upon such report, however for any such request it shall inform him/her prior to disclosing the identity.

Article 10

The Authorized person is obliged upon receipt without undue delay to evaluate the content of the report in order to determine if the same is logical and reasonable, whether the same represents a report from whistleblower in accordance with the LWP, as well as if the report contains sufficient elements to be forwarded for further processing.

In making the evaluation from paragraph 1 of this article the Authorized person may request additional information from the whistleblower, as well as to request information from other persons; however it has to be careful in protecting the whistleblower's identity.

After the evaluation from paragraph 1 of this article is performed, the Authorized person shall adopt conclusions for further acting upon the report and undertaking appropriate measures for protection of the whistleblower or a person close to him/her.

For the stated claims in the report from paragraph 1 of this article and the conclusions from paragraph 3 of this article the Authorized person shall without any delay inform the Company's managing body.

By exception, provided that the Authorized person after the completion of the evaluation under this article determines that the claims in report indirectly or directly are directed to the Company's managing body, then the report shall be forward to the competent institution/authority in accordance with law.

Article 11

The Authorized person is obliged at the whistleblower's request, without any delays, to provide him/her with notification about the status of the procedure, for the undertaken activities in connection with the report and undertaken measures for protection, to allow him/her insight in the documentation, as well as to allow him/her to be present during the performance of certain activities.

The Authorized person shall forward the information to the whistleblower personally and shall also inform him/her about the undertaken measures in connection with the report.

Article 12

If the report contains claims which indirectly or directly are directed to the Company's managing body, the Authorized person shall be obliged to instruct the whistleblower to make external protected reporting, respectively public protected reporting.

The Authorized person shall also instruct the whistleblower to external reporting, when without his/hers fault, is prevented from undertaking measures without delay in connection with the report and for remedying the harmful consequences to the whistleblower and person close to him/her in accordance with LWP and this Rulebook.

If the whistleblower reports a criminal act with which the whistleblower's life or a person close to him/her is harmed or jeopardized, as well as the people's health, safety, environment, damages of great proportions, respectively if there is immediate danger for destroying evidence, the Authorized person shall instruct him/her to make protected public reporting.

Article 13

After completion of the procedure, the Authorized person prepares a report of the outcome of the procedure, for the undertaken and proposed measures for remedying the unlawful activities based on the report and harmful consequences to the whistleblower that has occurred in connection with the internal reporting. The report shall be kept in accordance with article 5 of this Rulebook.

Article 14

Abuse of reporting by the whistleblower shall be deemed the conscious reporting of untrue information about a natural person or a legal entity for the purpose of causing harmful consequences to the same.

Abuse of reporting by the whistleblower shall also be deemed if he/she, with due attention and conscientiously, to a degree to which the circumstances allow it, has not checked whether they are true and authentic.

The abuse of the reporting by the whistleblower due to which harmful consequences have been caused to a natural person or a legal entity shall be a basis for initiation of a procedure for determination of his/her liability in accordance with the law.

Article 15

This Rulebook shall enter into force and shall be valid as of the day of its adoption.

The rulebook shall be published on the Company's notice board and website.

Board of directors,

PRESIDENT/

Konstantinos Derdemezis

• •		